

Tip voor onder de kerstboom: de nieuwe van Jan Rotmans

maatschapwij.nu
december 21ste, 2017

Volgens hoogleraar Transitiekunde Jan Rotmans leven we in tijden van chaos. Chaos die nodig is om wezenlijk te veranderen. In zijn nieuwe boek 'Omwenteling' richt hij zich tot de enige macht ter wereld die deze transformaties in gang kan zetten en in goede banen kan leiden. De mens. Jij en ik. Wij. Dat leek ons als MaatschapWij nou een goede leestip voor de Kerstvakantie. Maar voor we jullie zomaar iets aanraden, lezen we het natuurlijk eerst zelf.

"Transities zijn mensenwerk." Goh. Na zo'n openingszin daalt de verwachtingstemperatuur eerlijk gezegd wel een paar graden. Maar lees door. In razend tempo sleurt de schrijver ons mee. Vanaf de industriële revolutie in de 19e eeuw waarin veel van onze huidige systemen werden uitgevonden, naar de huidige tijdsgeest van angst, onzekerheid en falende systemen, die hij meestal in een paar zinnen scherp weet te schetsen. De failliete parlementaire democratie, wild om zich heen grijpend populisme, radicalisering en terrorisme, robotisering, massamigratie en klimaatverandering vliegen je om de oren. Oorzaak en gevolg lijken soms wat door elkaar te lopen, maar het betoog is duidelijk: we leven in chaotische tijden. Zoals Rotmans het zegt: spannender dan deze periode kan het bijna niet worden.

We beginnen het weer warm te krijgen.

De dreiging van een financiële, economische, sociale of ecologische catastrofe hangt ons permanent boven het hoofd. Mensen voelen dat intuïtief aan en worden er heel onzeker van.

Angst, verzet en actie

Chaos betekent volgens Rotmans in feite niets anders dan dat het oude niet meer werkt terwijl het nieuwe zich nog moet ontwikkelen. Dan staan de ramen en deuren open en is er tijd en ruimte voor fundamentele veranderingen. Veel mensen ervaren dat als bijzonder ongemakkelijk en precies dat ongemak kenmerkt onze huidige tijdgeest. De drie belangrijkste reacties op chaos zijn angst, verzet en actie.

De eerste twee halen dagelijks het wereldnieuws en vormen ons beeld van de werkelijkheid. Trump, Brexit, broeiend en soms opvlammend verzet tegen de gevestigde orde: we worden er in onze timelines, newsfeeds en in het acht uur journaal murw mee gebeukt. Maar dat zijn, volgens Rotmans, de golven. En de golven bepalen niet de richting, dat doet de onderstroom.

Zo komt hij tot de derde, en in dit boek belangrijkste reactie op chaos: actie. Wij zijn vervreemd van onze systemen, die we juist hebben bedacht om ons beter te laten functioneren. En het besef begint steeds breder door te dringen: wij hebben de systemen zelf opgetuigd, dus we kunnen ze ook afbreken, ombouwen en zo inrichten dat ze weer in dienst van ons staan, in plaats van andersom. En wat dat betreft heeft Rotmans goed nieuws.

Er is echter ook een groeiende groep burgers die het heft in eigen handen neemt (...) en wereldwijd probeert een betere samenleving te creëren. Deze beweging is sterk onderbelicht in de traditionele media, maar wereldwijd vormen honderden miljoenen een positieve pendant van het cynisch populisme

Transformatie

Vanaf dat moment draait het in Omwentelingen (pun intended) nog maar om één ding: transformatie. Vlijmscherp fileert Rotmans onze angst voor verandering en disruptie, waarachter diep van binnen en wens naar echte, positieve en duurzame transformatie schuilgaat. Het boek wordt persoonlijker en dat is ook logisch. Want we kunnen alleen onze samenleving en onze systemen transformeren, als we eerst onszelf transformeren. En daar zijn we weer bij de openingszin, die ineens een stuk minder cliché klinkt.

Met persoonlijke anekdotes, verhalen over ontmoetingen met een schoolleider, een ambtenaar, een manager, een student, en vele anderen, illustreert hij wat persoonlijke transformatie inhoudt, dat het soms schuurt en wringt, dat het pijn doet, en ja, dat we er als individu sterker uitkomen, maar vooral dat het de enige manier is om onze systemen en samenleving positief te veranderen. En dat sluit naadloos aan bij de missie van MaatschapWij: persoonlijke transitieverhalen vertellen die de traditionele media niet behandelt. Mensen aan het woord laten die inspireren en overtuigen dat het anders moet en laten zien dat het anders kán.

Dus als je nog iemand blij wilt maken met een verrassing onder de kerstboom (en een dosis inspiratie voor goede voornemens), is er wat ons betreft geen beter cadeau dan de nieuwe van Rotmans.

Bestellen kan hier

Fijne feestdagen!